

Policy för offentlig konst och konstnärlig gestaltning

Inledning

Alla som lever i och besöker Flens kommun ska uppleva platsen som attraktiv och en plats för kultur och fritidsaktiviteter. Flens kommun har en politisk viljeinriktning som pekar ut kultur som ett prioriterat område. För att bli en attraktivare plats att besöka, arbeta på, flytta till eller bo kvar på, är livsmiljö en viktig faktor.

Att skapa hållbara offentliga miljöer berör olika delar av samhällsplaneringen där offentlig konst och konstnärlig gestaltning är ett område i samklang med flera andra, exempelvis form och design, arkitektur och kulturarv. Ambitionen är ett samhällsbygge som sätter människan i centrum, där fler ska få leva och bo i inkluderande, väl gestaltade och långsiktigt hållbara miljöer. En inriktning där samverkan mellan berörda områden tillför viktiga perspektiv att utgå från i det konkreta arbetet med våra gemensamma offentliga miljöer.

Syfte

Syftet med policyn är:

- att skapa stabilitet och långsiktighet för etablering och underhåll av konstnärlig gestaltning i offentliga miljöer,
- att skapa incitament för samverkan med andra berörda verksamhetsområden,

Mål

- att offentlig konst synliggörs i högre grad,
- att offentlig konst tillgängliggörs i högre grad,
- att bidra till sysselsättning inom de kulturella och kreativa näringarna.

Bakgrund

Prins Wilhelms donation till Flens kommun på sextioalet utgör på många sätt starten för kommunens konstsatsning där statyn "Vertikal strävan" på Prins Wilhelms torg mellan Flens station och kommunhus utgör ett exempel.

Under 1970-, och 1980-talet köptes stora delar av Flens kommuns nuvarande konstsamling in som idag består av drygt tvåtusen verk av målningar, foton, grafik, statyer, installationer, keramik och glas. Det är en samling med ett sammanlagt värde är på över 6 miljoner kronor.

Ett urval av kommunens konst visas på Flens bibliotek. Konstverk finns även i de offentliga rummen, såväl inomhus som utomhus. Utomhus finns konsten främst i form av skulpturer och installationer. Inomhus finns även tavlor och textilkonstverk.

Konstgalleriet i Hälleforsnäs har sedan 2008 visat konst i olika former och uttryck av nationellt verksamma konstnärer. Ett galleri- och visningsrum på huvudbiblioteket i Flen ger kommunens invånare, barn och unga, föreningar och kreativa medborgare möjlighet att visa upp sitt skapande.

Principer för offentlig konst och konstnärlig gestaltning

Konstnärlig gestaltning är ett samlande uttryck då konst inte bara behöver vara tavlor, det kan vara skulpturer eller andra konstnärliga uttryck som för placering både ute och inne. En kulturpolitiskt antagen princip är att skydda den konstnärliga friheten där politiken anger ramarna men inte innehållet.

Policyn gäller vid exempelvis nybyggnation av kommunala byggnader, större ombyggnationer samt vid förändringar som berör människors livsmiljöer.

Värdeskapande modell

När Flens kommun berikar miljöer med konstnärlig gestaltning är syftet att medborgaren ska uppleva att miljön berör. De värdebärande orden i den värdeskapande modellen är hämtade från andra övergripande strategiska dokument inom Flens kommun som exempelvis Översiktsplanen, Kulturmiljöplanen och den fördjupade översiktsplanen. Genom att låta värdebärande ord återkomma i kommunens strategiska dokument skapas ett samband och en förståelse för vikten av vår gestaltade livsmiljö och vikten av att den offentliga konsten synliggörs och tillgängliggörs för flera.

Vad ska vi göra?

Konst i det offentliga rummet bör:

- förstärka, bevara, försköna
- öka, återskapa, kompensera
- värna, vårda, utveckla platsens kulturhistoriska, konstnärliga, arkitektoniska och samhällsviktiga värden

Vad ska det leda till?

Den konstnärliga utsmyckningen bör:

- leda till förståelse och engagemang,
- skapa mervärde och trivsel.
- öka delaktighet och känslan av tillhörighet, för det offentliga rummet inom vilken den konstnärliga utsmyckningen placeras.

Finansieringsmodell

För att finansiera offentlig konst fonderas medel enligt Flens kommuns nuvarande modell för fondering av medel. Ett riktmärke är att motsvarande 1 procent av investeringsmedel avseende byggnation, lokalomvandling och förändring i stads- eller livsmiljöer avsätts årligen från den kommunala budgeten till en fond för offentlig konst och konstnärlig gestaltning. Ur denna fond tas sedan medel för så väl införskaffning av offentlig konst som drift och underhåll av densamma.

Lös konst ingår ej i denna finansiering.

Genomförande

De årligen fonderade medlen kan användas årsvis eller sparas till ett större projekt. Metoder och riktlinjer för varje specifikt projekt eller uppdrag formuleras i ett "Konstprogram". Barn- utbildnings- och kulturnämnden ansvarar för genomförande av varje projekt.

En samverkansgrupp från berörda nämnder (Barn-, utbildnings- och kulturnämnden och samhällsbyggnadsnämnden) och bolag (Flens kommunfastigheter AB och Flens bostad AB) ska tillsättas. Samverkansgruppen prioriterar insatser utifrån policyns beskrivna värden samt tillgängliga medel. En funktionsinriktad arbetsmodell för området "Hållbara livsmiljöer" ska arbetas fram.

Inför varje större ny- eller ombyggnation samt exploatering ska samverkansgruppen avgöra om det kan vara aktuellt att starta ett konstprojekt.

Ansvar och uppföljning

Barn-, utbildnings- och kulturnämnden ansvarar för att samordna arbetet för att genomföra arbetet enligt policyns intentioner samt årligen följa upp dessa vid årsbokslutet. Berörda nämnder och bolag ansvarar för att delta i arbetet.